

17. EVIDENCE PRÁCE A MEZD

1. mzda a plat
2. hrubá mzda, čistá mzda, částka k výplatě
3. dvojí pohled na mzdu
4. účtování mezd
5. výpočet mezd
6. evidence práce a mezd

1. Mzda a plat

- **mzda**
 - odměna za vykonanou práci
 - upravuje ji zákon o mzdě
- **plat**
 - je pevný, měsíční
 - pobírají ho zpravidla THP zaměstnanci (technicko-hospodářští pracovníci – pracují duševně – např. účetní), zaměstnanci v příspěvkových organizacích a rozpočtových sférách

2. Hrubá mzda, čistá mzda, částka k výplatě

- **hrubá mzda**
 - vše, na co má zaměstnanec nárok, ale neobdrží to
 - skládá se ze dvou složek
 - **základní složka**
 - časová mzda
 - úkolová mzda
 - pevný plat
 - **pohyblivá (pobídková) složka**
 - příplatky – např. za přesčas, za práci v sobotu, v neděli a o svátcích, za práci v noci, odpoledne
 - prémie – za splnění předem stanoveného úkolu
 - odměny – za mimořádný výkon
 - náhrady mezd – např. za dovolenou, státem uznané svátky, dovolenou, při návštěvě lékaře,...
 - podíly na výsledku hospodaření (13. plat)
 - první dělení
 - nominální – částka, která je zaměstnanci vyplacena v hotovosti nebo na BÚ
 - reálná – vše, co si za to můžeme koupit
 - druhé dělení
 - v peněžní podobě (vypláceno v hotovosti nebo na bankovní účet)
 - naturální mzda (v některých firmách je část mzdy zaměstnancům vyplácena tím, co firma vyrábí – např. obilí,...)
 - jako naturální mzda nemůžou být vydávány produkty podléhající spotřební dani (např. cigarety a alkohol)
- **čistá mzda**
 - = hrubá mzda – zákonné srážky (sociální a zdravotní pojištění, daň)
 - nemusí být vyplácena
- **částka k výplatě**
 - = čistá mzda – ostatní srážky (např. výživné, spoření, hypotéka,...) + náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti
 - částka, kterou zaměstnanec obdrží

3. Dvojí pohled na mzdu

- z hlediska zaměstnavatele – náklad
- z hlediska zaměstnance – příjem

4. Účtování mezd

- **hrubá mzda**
 - hrubá mzda je pro organizaci nákladem na účtu 521 – Mzdové náklady
 - současně vzniká závazek vůči zaměstnancům na účtu 331 – Zaměstnanci
 - mzdy počítá mzdová účetní vždy k poslednímu dni měsíce
 - zúčtovacím obdobím je kalendářní měsíc